

Izvedbeni plan nastave (syllabus)*

Naziv kolegija	Varijante španjolskog jezika					akad. god.	2025./2026.		
Naziv studija	Diplomski studij hispanistike – opća hispanistika					ECTS	3		
Sastavnica	Odjel za hispanistiku i iberske studije								
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski		
Vrsta studija	☐ jednopredmetni ☒ dvopredmetni		☒ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički		
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.	☐ 5.	
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☒ I. ☐ VI.		☐ II. ☐ VII.		☐ III. ☐ VIII.	☐ IV. ☐ IX.	☐ V. ☐ X.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☒ DA ☐ NE	
Opterećenje	15	P	15	S		V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje		☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	D-136, srijeda, 14-15:30					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			španjolski
Početak nastave	2.10.2025.					Završetak nastave			23.1.2026.
Preduvjeti za upis kolegija	Upisan diplomski studij hispanistike.								
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Marko Kapović								
E-mail	makapovic@unizd.hr					Konzultacije	v. raspored		
Izvođač kolegija	izv. prof. dr. sc. Marko Kapović								
E-mail	makapovic@unizd.hr					Konzultacije	v. raspored		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ e-učenje		☐ terenska nastava
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☒ mentorski rad		☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	- ovladati osnovnim terminima varijacijske lingvistike poput jezik, dijalekt, varijetet, varijanta, varijabla - objasniti odnos između termina jezik i dijalekt - upoznati najvažnije varijable (fonetske, fonološke, morfološke, sintaktičke) u španjolskom jeziku - usvojiti najosnovnije leksičke razlike različitih varijeteta španjolskog - upoznati osnovne i složenije podjele španjolskih dijalekata - upoznati karakteristike različitih varijeteta španjolskog jezika - pridonijeti boljem razumijevanju različitih dijalekata								
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	- identificirati specifičnosti španjolskih dijalekata - prepoznati varijabilnost jezika kao njegovu osnovnu karakteristiku								

* Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☒ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☒ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	1) Redovito pohađanje nastave (70% dolazaka). Studentima koji ne izvršavaju nastavne obveze, u skladu s Pravilnikom o studiranju, nastavnik može uskratiti potpis i pravo pristupanja ispitu. 2) Izrada seminarskog rada i njegova prezentacija na nastavi. 3) Pravovremeno predavanje četiriju zadaća tijekom semestra.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	-			-	
Opis kolegija	Cilj je ovoga kolegija upoznati studente s različitim varijantama jezika koji govori oko 500 milijuna ljudi. Pažnja će se posvetiti poluotočnim i hispanoameričkim dijalektima, te će se nastojati sistematično i fenomenološki studentima približiti ova kompleksna problematika. Budući da bi bilo nemoguće očekivati da se studenti upoznaju sa svim karakteristikama svih varijeteta španjolskog, u ovom kolegiju ćemo se koncentrirati na najvažnije i najupečatljivije fonetske, morfološke, sintaktičke i leksičke specifičnosti. Na kolegiju će se varijante španjolskog jezika proučavati iz dijalektološke i sociolingvističke perspektive.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)		Naslov predavanja		Obavezna literatura za predavanje	
	1.	Uvodno predavanje. Upoznavanje studenata sa silabusom, ciljevima kolegija i njihovim obvezama. Uvodne opservacije o različitim varijetetima španjolskog jezika.			
	2.	Odnos između jezika i dijalekta. Dijalekatski kontinuum. Pojam varijeteta. Granice između dijalekata. Izoglose. Varijable.		Moreno Fernández (2009: 31-44)	
	3.	Ime jezika: ¿Castellano o español? Dijalektalna podjela španjolskog. Inovativni i konzervativni dijalekti. Varijante španjolskog jezika: kastiljski španjolski. Zapadni kastiljski. Mit o 'ispravnom' španjolskom.		Moreno Fernández (2009: 107-121); González Harbour: "¿A quién quieres más: al español o al castellano?"	
	4.	Varijante španjolskog jezika: istočni kastiljski. Castellano-manchego. ZADAĆA 1.		Moreno Fernández (2009: 136-144)	
	5.	Varijante španjolskog jezika: kastiljski španjolski u dvojezičnim područjima, Kataloniji, Galiciji i Baskiji.		Moreno Fernández (2009: 122-129)	
	6.	Varijante španjolskog jezika: andaluški španjolski. Istočni i zapadni andaluški.		Moreno Fernández (2009: 145-169)	
	7.	Andaluški španjolski i prijelazna područja: Extremadura i Murcia.		Moreno Fernández (2009: 185-200)	

		Kanarski španjolski. ZADAĆA 2.	
	8.	KOLOKVIJ. Nastanak američkog španjolskog. Andalucistička hipoteza. Opće karakteristike američkog španjolskog. Voseo.	Moreno Fernández (2009: 203-219)
	9.	Varijante španjolskog jezika: karipski španjolski.	Moreno Fernández (2009: 221-233)
	10.	Varijante španjolskog jezika: meksički i srednjeamerički španjolski. ZADAĆA 3.	Moreno Fernández (2009: 249-271)
	11.	Varijante španjolskog jezika: andski španjolski.	Moreno Fernández (2009: 291-306)
	12.	Varijante španjolskog jezika: španjolski juga Hispanke Amerike. Buenos Aires, <i>lunfardo</i> i <i>cocoliche</i> .	Moreno Fernández (2009: 329-347)
	13.	Varijante španjolskog jezika: čileanski španjolski. ZADAĆA 4.	Moreno Fernández (2009: 367-387)
	14.	Španjolski u SAD-u, Africi i Aziji. <i>EspanGLISH</i> . Kreolski jezici nastali na bazi španjolskoga: papiamento, palenquero y chabacano.	Moreno Fernández (2009: 391-416)
	15.	Ponavljjanje.	
Obvezna literatura	Moreno Fernández, F. 2009: <i>La lengua española en su geografía</i> . Madrid: Arco/Libros.		
Dodatna literatura	Carricaburo, N. 1997: <i>Las fórmulas de tratamiento en el español actual</i>. Madrid: Arco/Libros. Escobar, A; Potowski, K. 2015: <i>El español de los Estados Unidos</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Fontanella de Weinberg, M. 1992: <i>El español de América</i>. Madrid: Mapfre. García Mouton, P. 2007 [1994]: <i>Lenguas y dialectos de España</i>. Madrid: Arco/Libros. González Harbour: "¿A quién quieres más: al español o al castellano?" El País. Lipski, J. 2002 [1996]: <i>El español de América</i>. Madrid: Cátedra. Lipski, J. 2008: <i>Varieties of Spanish in the United States</i>. Washington: Georgetown University Press. López Morales, H. 1992: <i>El español del Caribe</i>. Madrid: Mapfre. Moreno de Alba, J. 2007: <i>Introducción al español americano</i>. Madrid: Arco/Libros. Moreno Fernández, F. (ed.) 1993: <i>La división dialectal del español de América</i>. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá de Henares.		

	Penny, R. 2004 [2000]: <i>Variation and change in Spanish</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Zamora Munné, J.; Guitart, J. 1988 [1982]: <i>Dialectología hispanoamericana</i>. Salamanca: Almar.					
Mrežni izvori	http://dialects.its.uiowa.edu/# - video snimke većine španjolskih dijalekata http://lab.chass.utoronto.ca/rescentre/spanish/ - snimke nekih španjolskih dijalekata http://prosodia.upf.edu/atlasentonacion/index.html - interaktivni atlas španjolske intonacije http://jotamartin.byethost33.com/alpio.php?i=1 - izoglose dijalekata španjolskog na iberском poluotoku					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zad aće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski i rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☒ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	a) kolokvij - 30% Nakon pola obrađenog gradiva održava se kolokvij. Studenti koji ga polože, oslobođeni su tog dijela gradiva na završnom ispitu. b) završni ispit - 30% Na završnom ispitu studenti koji su položili kolokvij polažu samo drugu polovicu gradiva, a oni koji nisu polažu cijelo gradivo. c) seminarski rad 20% Svaki student izradit će jedan seminarski rad. Temu za rad studenti odabiru samostalno, a ona mora biti vezana uz gradivo koje će se obrađivati na satu. Cilj je da teme izlaganja detaljnije obrade neke od sadržaja kojih ćemo se inače samo dotaknuti na predavanjima. Na ovaj način studenti su u mogućnosti usmjeriti predavanja ka onim područjima koja ih više interesiraju. Na drugom predavanju studenti su dužni prijaviti okvirnu temu izlaganja koje će održati na onom predavanju uz koje je vezana tema rada. Dva tjedna prije izlaganja, studenti su dužni predati nacrt izlaganja (najmanje jednu, a najviše dvije stranice) u kojem će ukratko opisati na koji način planiraju održati izlaganje, te kritički prikazati literaturu kojom će se koristiti. Nakon što im nastavnik odobri nacrt, uz potencijalne promjene studenti kreću u izradu izlaganja. Tjedan dana prije izlaganja, studenti su dužni nastavniku poslati svoju finalnu verziju prezentacije koju će po potrebi prema uputama naknadno dodatno modificirati. Prezentacija mora biti razumljiva, dobro strukturirana i jasno prezentirana. Uz prezentaciju, studenti moraju pripremiti i pet pitanja kojima će na kraju izlaganja provjeriti jesu li im kolege razumjele ključne teze iz izlaganja. Pitanja se moraju					

	odnositi na najbitnije dijelove prezentacije i biti postavljena na način da pozorni slušači na njih mogu odgovoriti. Ako je moguće, poželjno je u prezentaciju uključiti kratke audio ili video snimke ili tekstove za ilustraciju obrađenih fenomena. Audio i video snimke moraju se uključiti u samu .ppt prezentaciju da se izbjegne izlaženje iz prezentacije i odlazak na internet. Do kraja radnog tjedna u kojem se održava izlaganje studenti moraju svim kolegama i nastavniku poslati: 1) Power Point prezentaciju i bilješke po kojima su izlagali 2) popis postavljenih pitanja s odgovorima Ukoliko se kolegama i nastavniku pravovremeno ne pošalju traženi dokumenti, seminarski rad ocijenit će se ocjenom nedovoljan. d) zadaće - 20% Tijekom semestra svi će studenti morati predati četiri zadaće koje će se sastojati od praktične analize jezičnog materijala. Svaki student zadaće mora pisati samostalno i predati pravovremeno. Zadaće se šalju na nastavnikovu e-mail adresu najkasnije tri dana prije predavanja na kojima će ih se analizirati. Konačna ocjena dobiva se zbrajanjem četiriju parcijalnih ocjena (30% kolokvij, 30% završni ispit, 20% seminarsko izlaganje i 20% zadaće) uz uvjet da su sve parcijalne ocjene pozitivne. Ukoliko student ne položi kolokvij, završni ispit nosit će 60% završne ocjene.	
Ocjenjivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	0-60	% nedovoljan (1)
	60-70	% dovoljan (2)
	70-80	% dobar (3)
	80-90	% vrlo dobar (4)
	90-100	% izvrstan (5)
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo	
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih	

	studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/
--	--